

Kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen soveltuvat tavarat

1. Rajoitus yleisesti

EU:ssa on säädetty vuodesta 2006 lähtien voimaan rajoitus, jolla rajoitetaan sellaisten tavaroiden kauppaa, joita voidaan käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen.

Rajoituksen sisältämät tavarat on määritelty EU-asetusten liitteissä, jotka ovat myös tämän käsikirjan liitteinä.

Liite II sisältää tavarat, joita ei käytännössä voi käyttää muuhun tarkoitukseen kuin kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen.

Liite III sisältää tavarat, joita voi käyttää kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen. Liite III ei kuitenkaan sisällä ampuma-aseita, kaksikäyttötuotteita tai puolustustarvikkeita.

Liite IV sisältää tavarat, joita voidaan käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon ja jotka yksi tai useampi kolmas maa, joka ei ole poistanut kuolemanrangaistusta, on hyväksynyt tai joita se on tosiasiallisesti käyttänyt kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon. Liite IV ei kuitenkaan sisällä ampuma-aseita, kaksikäyttötuotteita tai puolustustarvikkeita.

2. Liite II:n mukaiset tavarat

2.1. Vienti

Viennillä tarkoitetaan tässä yhteydessä tavaroiden poistumista unionin tullialueelta, mukaan lukien sellaisten tavaroiden lähtö, joista on tehtävä tulli-ilmoitus, ja tavaroiden poistuminen sen jälkeen, kun ne ovat olleet varastoituina vapaa-alueelle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 952/2013 tarkoitetulla tavalla.

Liitteessä II lueteltujen tavaroiden vienti on kielletty tavaroiden alkuperästä riippumatta. Toimivaltainen viranomais (Suomessa sisäministeriö) voi kuitenkin myöntää luvan liitteen II tavaroille museotarkoituksiin ja tavaroiden historiallisen merkityksen vuoksi.

2.2. Tuonti

Tuonnilla tarkoitetaan tässä yhteydessä seuraavia toimia: tavaroiden tuontia unionin tullialueelle, mukaan lukien väliaikainen varastointi, tuominen vapaa-alueelle, asettaminen erityismenettelyyn ja luovutus vapaaseen liikkeeseen asetuksessa (EU) N:o 952/2013 tarkoitetulla tavalla. Erityismenettelyitä ovat: passitus, tullivarastointi, vapaa-alue, väliaikainen maahantuonti, tietty käyttötarkoitus, sisäinen ja ulkoinen jalostus.

Liitteessä II lueteltujen tavaroiden tuonti on kielletty tavaroiden alkuperästä riippumatta. Toimivaltainen viranomainen (Suomessa sisäministeriö) voi kuitenkin myöntää luvan liitteen II tavaroille museotarkoituksiin ja tavaroiden historiallisen merkityksen vuoksi.

2.3. Kauttakuljetus

Kauttakuljetuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä ainoastaan ilman mitään menettelyä tai varastointia tapahtuvia kauttakuljetuksia eli lentokoneiden välilaskut ja laivojen käynnit satamassa, joissa tavaroita ei pureta.

Liitteessä II lueteltujen tavaroiden kauttakuljetus on kielletty. Toimivaltainen viranomainen (Suomessa sisäministeriö) voi kuitenkin myöntää luvan liitteen II tavaroille museotarkoituksiin ja tavaroiden historiallisen merkityksen vuoksi.

3. Liite III:n mukaiset tavarat

3.1. Vienti

Viennillä tarkoitetaan tässä yhteydessä tavaroiden poistumista unionin tullialueelta, pois lukien kohdassa 3.3. tarkoitetut kauttakuljetukset.

Liitteessä III lueteltujen tavaroiden vientiin tarvitaan näiden tavaroiden alkuperästä riippumatta lupa.

Vientilupaa ei kuitenkaan poikkeuksellisesti tarvita, mikäli tavarat ovat menossa EU:n tai YK:n rauhanturvaamis- tai kriisinhallintaoperaatioon, eikä silloin, kun kyse on viennistä seuraaville EU:n jäsenvaltioiden alueille:

Tanska:

- Grönlanti

Ranska:

- Uusi-Kaledonia ja siihen kuuluvat alueet
- Ranskan Polynesia

Rajoituskäsikirja
Kidutusvälineet
6.8.2025

- Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet
- Wallis- ja Futunasaaret
- Mayotte
- Saint-Pierre ja Miquelon

Saksa:

- Büsingen

3.2. Tuonti

Liitteessä III lueteltujen tavaroiden tuonti ei ole rajoitettua.

3.3. Kauttakuljetus

Kauttakuljetuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä tavaroita, jotka ainoastaan kulkevat unionin tullialueen kautta, eli tavaroita, joille ei ole osoitettu muuta tulliselvitysmuotoa kuin asetuksen (EU) N:o 952/2013 226 artiklan mukainen ulkoinen passitusmenettely, mukaan lukien muiden kuin unionin tavaroiden varastointi vapaa-alueelle tai väliaikaiseen varastoon. Kauttakuljetusta ovat myös ilman mitään menettelyä tai varastointia tapahtuvat kauttakuljetukset eli lentokoneiden välilaskut ja laivojen käynnit satamassa, joissa tavaroita ei pureta.

Liitteessä III lueteltujen tavaroiden kauttakuljetus on kiellettyä, mikäli kauttakuljettaja tietää, että osa tällaisten tavaroiden kuljetuksesta on tarkoitettu käytettäväksi kidutukseen tai muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen kolmannessa maassa. Muissa tapauksissa liitteessä III lueteltujen tavaroiden kauttakuljetus ei ole rajoitettua.

4. Liite IV:n mukaiset tavarat

4.1. Vienti

Viennillä tarkoitetaan tässä yhteydessä tavaroiden poistumista unionin tullialueelta, pois lukien kohdassa 4.3. tarkoitetut kauttakuljetukset.

Liitteessä IV lueteltujen tavaroiden vientiin tarvitaan näiden tavaroiden alkuperästä riippumatta lupa.

4.2. Tuonti

Liitteessä IV lueteltujen tavaroiden tuonti ei ole rajoitettua.

4.3. Kauttakuljetus

Kauttakuljetuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä tavaroita, jotka ainoastaan kulkevat unionin tullialueen kautta, eli tavaroille, joille ei ole osoitettu muuta tulliselvitysmuotoa kuin asetuksen (EU) N:o 952/2013 226 artiklan mukainen ulkoinen passitusmenettely, mukaan lukien muiden kuin unionin tavaroiden varastointi vapaa-alueelle tai väliaikaiseen varastoon. Kauttakuljetusta ovat myös ilman mitään menettelyä tai varastointia tapahtuvat kauttakuljetukset eli lentokoneiden välilaskut ja laivojen käynnit satamassa, joissa tavaroita ei pureta.

Liitteessä IV lueteltujen tavaroiden kauttakuljetus on kiellettyä, mikäli kauttakuljettaja tietää, että osa tällaisten tavaroiden kuljetuksesta on tarkoitettu käytettäväksi kidutukseen tai muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen kolmannessa maassa. Muissa tapauksissa liitteessä IV lueteltujen tavaroiden kauttakuljetus ei ole rajoitettua.

5. Lupatyypit

Toimivaltaiset viranomaiset, eli Suomessa sisäministeriö, voivat myöntää seuraavia koko EU:ssa voimassa olevia eri lupatyyppejä:

Yksittäinen lupa on myönnetty yhdelle tietylle viejälle yhden tai useamman tavaran vientiä varten yhdelle kolmannessa maassa sijaitsevalle vastaanottajalle tai toimijalle, joka kuljettaa tavaroita unionin tullialueen kautta. Malli lupalomakkeesta on liitteessä VII.

Koontilupa on myönnetty yhdelle tietylle viejälle liitteessä III tai liitteessä IV olevaan luetteloon sisältyvän tavaralajin osalta, joka voi kattaa viennin yhdelle tai useammalle määritetylle loppukäyttäjälle yhdessä tai useammassa määritetyssä kolmannessa maassa.

Unionin yleinen vientilupa kattaa liitteen IV mukaiset tavarat ja yleinen vientilupa on voimassa kaikkialla unionissa liitteessä V lueteltuihin määräpaikkoihin suuntautuvassa viennissä.

6. Tullimuodollisuudet

Tullimuodollisuuksia täyttäessään viejän tai tuojan on ilmoitettavaulli-ilmoituksella luvan Taric-tietokannan mukainen lupakoodi ja lupanumero. Lisäksi viejän tai tuojan on toimitettava liitteessä VII olevan mallin mukainen alkuperäinen lupalomake (yksittäislupa tai koontilupa) asianmukaisesti täytettynä selvitykseksi siitä, että asianomaiselle viennille tai tuonnille on saatu siihen vaadittava lupa. Jos kyseistä asiakirjaa ei ole täytetty sen

Rajoituskäsikirja
Kidutusvälineet
6.8.2025

jäsenvaltion virallisella kielellä, jossa tullimuodollisuudet täytetään, viejältä tai tuojalta voidaan vaatia käännöstä asianomaiselle viralliselle kielelle.

Jos tulli-ilmoitus tehdään liitteessä II, III tai IV mainituista tavaroista ja käy ilmi, ettei aiotulle viennille tai tuonnille ole myönnetty tämän asetuksen mukaista lupaa, Tullin on pidätettävä ilmoitetut tavarat ja ilmoitettava viejälle tai tuojalle mahdollisuudesta hakea tämän asetuksen mukaista lupaa. Jos lupahakemusta ei tehdä kuuden kuukauden kuluessa tai jos toimivaltainen viranomainen hylkää tällaisen hakemuksen, Tulli toteuttaa pidätettyihin tavaroihin sovellettavat kansallisen lain mukaiset toimenpiteet eli asiasta on ilmoitettava Tullin tutkintaan sen selvittämiseksi, onko kyseessä Rikoslain tarkoittama säännöstelyrikos.

7. Säädökset

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/125 (muutoksineen)